

Saa'mi oudooumaž Veikko Feodoroff

Sä'mmlai tuottvuott- da suävâdvuottkomissio loppapoort luovtemšoddmõš 4.12.2025

Ärvvsaž vä'lddminister Petteri Orpo, ärvvsaž Sää'mtee'gğ saaggjää'dteei sâjjsaž Tuomas Aslak Juuso, Sä'mmlai tuottvuott- da suävâdvuottkomissio komissaar, šiogg kuvddleei,

mõõnni neellj ee'jj ääi'j Sä'mmlai tuottvuott- da suävâdvuottkomissio lij kuullâm veiddsânji sä'mmlaid põõrgee'l se'lvvted tuottvuott. Mij sä'mmla leä'p vuässõttâm tän tuõjju aktiivlânji, aalg pannâaskast huõlkâni leäp âskkam prosessa da ouddam õlmmaa še lo'sses kiõõçlâsttmõõžžid, kook tä'bbe luovtum loppapoortâst puä'tte kuästtjemnalla. Komissio lij õlmstâttam tuejas poodd o'dinaknallšem pääđčiõlgtõõžžid, koin puärast puä'tte ou'dde ouddmiärkkan mij saa'mi tuäl'jõž- da änn'jõžäi'j vue'jj da tõi čue'ccempää'ik.

Spä'sseb Sä'mmlai tuottvuott- da suävâdvuottkomissio komissaarid, leä'ped čuä'jtam nâänn ää'sstobddmõõžž da õhttsažtuäjjoodd veiddsõs täävtõõžž čõõđtumšest. Spä'sseb komissio piisarkâdda še, leä'ped reäuggam levvjekâni da snäätnei tuejj lij leämmaž lossâd da intensiivlaž še. Tij čõnnõõttmõš komissio tuõjju lij leämmaž tuõ'di ärvvsaž. Tää'rkes vue'ssen komissio tuejast lij leämmaž Sää'm psykososiaal'laž tuärj juäggas Uvjj, koon ta'rjeem tuärj vuäžžmõõžž älgg staaneed puõ'ttivuõđast še.

Hä't-i komissio tuejj lij puuttmen, tuottvuott- da suävâdvuottprose'ss õinn juätkk. Saa'mi siidsaabbbar mâänn loppapoort da tøn taimme'tkkõõžžid tää'rkelđ čõõđ da kiõtt'taäll aa'sšid õutstõõžž se'st. Čõnnõõttâp sagstõõllâd ou'dde puhtum aa'sšin veiddsânji nu'tt sää'mõutstõõžžâst ko puki sä'mmlaivui'm di veiddsubun lää'dd õhttsažkää'ddest da tä'rkstõõllâp jii'jjes toi'mmjummuž še.

Tuäivam, što Lää'dd riikk da obb lää'dd õhttsažkâ'dd kooll loppapoortâst ou'dde puhtum kiõõçlâsttmõõžžid – pukin lossjumuš še – da vâldd tõiđ vuâstta tõi õõlgtem tuõđâsvuõđin da ci'sttjee'l. Tuäivam še, što ou'dde kaggõõttâm aa'sšin sagstõõllât õõlmlânji ci'sttjee'l da šiogg jiõggâst. Ee'ttiķ-kâ'dd, riikkuaåvtõs da riikkvaaldšem toi'mmjeei lie čooudsââ'jest čuä'jte'mmen, koon ärra jâä'tted da taimma ouddmiärkkan obb lää'dd õhttsažkâdda. Vuârdam, što tu'mmjeei taimma ooudâsviiggee'l, fi'ttjee'l tøn vasttõõžž, kää'tt sij sâjja kollai.

Suävâdvuott raajjmõš sä'mmlai da Lää'dd riikk kõõskâst õõlgat, što riikk kuâdd vasttõõžž da loppapoort taimme'tkkõõžž mottje konkreettlaž taimman. Lij vääžnai, što riikk čuä'jat, što lij čõnnõõttâm tän prosee'ss juätkkjummša še. Prosee'ss ouddnummuž vuâđđan tän räjja lij leämmaž pâ'jjel halltõspõõ'jid juätkkjam nâänn õhttsažtuejj Lää'dd riikk, Sää'mtee'gğ da Saa'mi siidsaabbbar kõõskâst. Juäkksaž halltõsvasttõõžžâst ärram ee'ttiķ-kâ'ddpeällõk lij tuärjjääm tän ku'kesäiggsaž tuej – Sipilä halltõõžž pâä'jest jättjam mandattsagstõõllmõõžžin Rinne-Marin halltõõžž pâä'jest tuejjuum komissio piijjâmtu'mmstõ'kkke da ooudârra vä'lddminister Orpo halltõõžž pâjja tän po'dde, ko komissio lij luovtam loppapoortâs mi'jjid komissio piijjâm instituutiod. Spä'sseb Sää'mtee'gğ da riikkuaåvtõõžž e'tkkee'jid tän õhttsažtuejast, vue'rddep nâänn õhttsažtuej tai instituutioi kõõskâst prosee'ss puõ'tti lääü'kin še.

Looppâst spä'ssbõõžžam sä'mmlaid, leä'ped vuässõõttâm tuõttvuõđ ou'dde pohttmõ'sše da jiijjâd mainnsid mušttlee'l leä'ped tuejjääm vuäittmõõžž prose'ss tän vue'zz teâuddjummša. Åå'n lij äi'ğğ čuä'jtet, što tät lo'sses prose'ss lij tõõzz čuä'jtum ååsk ärvvsaž. Lää'ddjânnam riikk âlgg vä'ldded va'sttõõzz suävâdvuõđ raajjmõõžžâst da u'vdded resuursid konkreettaž tååimi tuejjummša, što sä'mmlai vuäittmõõžž tuõ'll'jed da viikkâd ooudâs jii'jjes ķiõl da kulttuur lie staanuum puõ'ttivuõđâst še.